

Δικαιώματα Και Υποχρεώσεις

Β΄ - Ε΄ τάξη του Δημοτικού

Περιεχόμενο

Παιχνίδι με τις καθημερινές δραστηριότητες και συζήτηση γύρω από τα πρέπει και τα θέλω της κοινωνικής μας ζωής.

Σκοπιμότητα

Οι μαθητές εντοπίζουν τη διαφορά μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων.

Διάρκεια

Ένα σχολικό δίωρο

Διαθεματικότητα

Γλώσσα: διατύπωση ορισμού, συζήτηση, επιχειρηματολογία

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Αισθητική Αγωγή

Υλικό

Ένα φάκελο για κάθε μαθητή που θα περιλαμβάνει:

- την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην περιληπτική της μορφή
- τα Καρτελάκια: Αιτήσεις και Απαιτήσεις (στο υλικό)

Ψαλίδια, κόλλα, μολύβια, χαρτί του μέτρου

Προετοιμασία

Κάνουμε μια επανάληψη όσων έχουμε μάθει για την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ώστε να θυμηθούμε ποια είναι τα δικαιώματα.

Διαδικασία

1. Ζητάμε από τα παιδιά ορισμούς των δικαιωμάτων τους οποίους καταγράφουμε στον πίνακα.
2. Ορίζουμε την έννοια υποχρέωση. Ζητάμε από τα παιδιά και καταγράφουμε παραδείγματα υποχρεώσεων.
3. Συζητούμε τη διαφορά μεταξύ δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
4. Μοιράζουμε το υλικό στους μαθητές και εξηγούμε την εργασία: να κόψουν τα καρτελάκια και να τα κολλήσουν στο χαρτί του μέτρου δημιουργώντας τη *Χάρτα των Δικαιωμάτων και των Υποχρεώσεων* σε δύο στήλες.
Τα παιδιά σημειώνουν κάτω από κάθε πρόταση την αιτιολόγηση της ταξινόμησής τους.
5. Τα παιδιά συζητούν ανά ζεύγη ή σε μικρές ομάδες το αποτέλεσμα της εργασίας τους.
6. Όταν ολοκληρωθεί η δραστηριότητα, συζητάμε στην τάξη τις επιλογές των παιδιών και καταγράφουμε στον πίνακα περιληπτικά τα συμπεράσματα.
7. Ρωτάμε τα παιδιά αν μπορούν να σκεφτούν και άλλες προτάσεις που μπορούν να μπουν στη *Χάρτα των Δικαιωμάτων και των Υποχρεώσεων*.

Εναλλακτική δραστηριότητα ολοκλήρωσης της Χάρτας

Ζητάμε από τα μεγαλύτερα παιδιά να αντιστοιχήσουν τα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με τις Απαιτήσεις της στήλης Δικαιώματα. Με τοξάκια σημειώνουν το άρθρο που ταιριάζει ή κόβουν και κολλούν από τη φωτοτυπία της Διακήρυξης. Αντιστοίχως στη στήλη των υποχρεώσεων ζητούμε να κολλήσουν φωτογραφίες ή σκίτσα που αποτυπώνουν με χιούμορ το συγκεκριμένο αίτημα.

Ζητάμε από τα μικρότερα παιδιά να χρωματίσουν τα Δικαιώματα που θεωρούν σημαντικότερα και τις Υποχρεώσεις που πιστεύουν ότι δεν πρέπει να παραμελούνται για κανένα λόγο.

Ενδεικτικές ερωτήσεις για τη συζήτηση και την αξιολόγηση:

1. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ δικαιώματος και υποχρέωσης;
2. Συζητήστε πιθανές διαφορές μεταξύ των αιτιολογιών που δόθηκαν για τις προτάσεις της στήλης των δικαιωμάτων. Γιατί, δηλαδή, τα Δικαιώματα είναι Απαιτήσεις προς όλους και οι Υποχρεώσεις είναι τα Αιτήματα που απευθύνουμε μεταξύ μας;

3. Πιστεύετε ότι είναι αυτονόητο για όλους το τι είναι δικαίωμα;
4. Πιστεύετε ότι όταν τηρούνται οι υποχρεώσεις τότε τηρούνται και τα δικαιώματα; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

Επέκταση

Οργάνωση έρευνας στο σχολείο. Κάθε ομάδα τοποθετεί τη Χάρτα της σ' ένα προσβάσιμο για όλο το σχολείο σημείο και παίρνει συνεντεύξεις από τους μαθητές ανάλογα με το θέμα που έχει συμφωνηθεί, όπως τα ακόλουθα:

Ενδεικτικά θέματα για έρευνα στο σχολείο βάσει της Χάρτας

- *Συμφωνούν όλοι ότι αυτά είναι δικαιώματα όλων των παιδιών του κόσμου;*
- *Υπάρχουν υποχρεώσεις που δεν έχουμε σκεφτεί;*
- *Οι μεγαλύτεροι μαθητές έχουν περισσότερες υποχρεώσεις και οι μικρότεροι περισσότερα δικαιώματα;*
- *«Κολλήστε δικά σας καρτελάκια και πείτε μας τη γνώμη σας»*

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Κόψτε τα κουτάκια και κολλήστε τα σε δύο στήλες, έτσι ώστε να κατασκευάσετε τη Χάρτα των Δικαιωμάτων και των Υποχρεώσεων

Να μου φέρονται ευγενικά	Να ζητάω βοήθεια
Να κάνω το καλύτερο που μπορώ	Να κάνω τις εργασίες μου
Να έχουμε καθαρή και όμορφη τάξη	Να δουλεύουμε με ησυχία στην τάξη
Να χρησιμοποιώ με προσοχή το υλικό της τάξης και να το ξαναβάζω στη θέση του	Να φέρομαι με ευγένεια
Να μαθαίνω	Να λέω στο δάσκαλο αυτό που νιώθω

Να μαθαίνω για τη ζωή και τον πολιτισμό	Να ακολουθώ τις οδηγίες των δασκάλων
Να κάνω σωστή χρήση του ελεύθερου χρόνου μου	Να μου δίνουν σημασία όταν μιλάω
Να μην πειράζω τους άλλους	Να μην με πειράζουν
Να προσέχω τους άλλους όταν μιλούν	Να τρώω υγιεινά φαγητά
Να μη με χτυπούν και να μην με βρίζουν	Να είμαι στην ώρα μου στο σχολείο
Να μαθαίνω την αλήθεια	Να λέω την αλήθεια
Να φοράω ζεστά ρούχα όταν κάνει κρύο	Να ρωτάω για να φορέσω το ρούχο ενός άλλου